

29.04.2025
KSL/50/03.01.00/2023

Pyhjärven kaupunki / Tekninen lautakunta
tekninen.kirjaamo@pyhajarvi.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 24.3.2025

LAUSUNTO: HALLAKALLION TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA, VALMISTELUVAIHEEN AINEISTO

Pyhjärven kaupunki on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa Hallakallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistosta.

Pyhjärven ja Pihtiputaan rajalle sijoittuvan suunnittelualan pinta-ala on noin 2 921 hehtaaria. Osayleiskaavalla on tarkoitus mahdollistaa enintään 23 tuulivoimalan tuulivoima-alue. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä. Osayleiskaavan rinnalla toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi erillismenettelyllä.

Keski-Suomen maakuntakaava ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on asianmukaisesti tuotu esiin valmisteluvaiheen aineistossa. Keski-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 ja maakuntahallitus määräsi kaavan tulemaan voimaan helmikuussa. Voimaantulosta kuulutettiin 19.3.2024. Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkäsi maakuntakaavasta 2040 tehdyt valitukset päätöksessään joulukuussa 2024. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä yksi valituslupahakemus.

Yleiskaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin mukaan Hallakallion tuulivoima-alueen kielteiset maisemavaikutukset valtakunnallisesti arvokkaaseen Pihtiputaan pika-asutusmaiseman Kortteisen osa-alueeseen ovat suuret. Myös yhteisvaikutukset arvioidaan suuriksi. Kaavan jatkosuunnittelussa tulee tarkastella, millä toimenpiteillä suuria maisemavaikutuksia pystytään lieventämään.

Suuria maisemavaikutuksia kohdistuu myös Pyhjärven kulttuurimaisemiin, Kontiolan maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä tuulivoima-alueen välittömään lähiympäristöön sekä lähivaikutusalueen avointen maisemien asuinympäristöihin ja avoimiin luonnonmaisemiin.

Julkisessa kaava-aineistossa johtopäätökset koskien maakotkaan kohdistuvia vaikutuksia on kuvattu varsin ohuesti. Keski-Suomen liitto korostaa luonnonsuojeluviranomaisten näkemyksiä arvioitaessa vaikutusten arvioinnin riittävyttä ja johtopäätösten huomioimista kaavaratkaisussa. Hankkeen sosiaalisen hyväksyttävyyden näkökulmasta Keski-Suomen liitto pitäisi hyvänä, että johtopäätökset kuvattaisiin selkeämmin myös julkisessa kaava-aineistossa, vaikka yksityiskohtainen vaikutusten arviointi onkin perustellusti tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön.

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että yhteisvaikutusten arvioinnissa tarkastellut Uusimo ja Leppäkangas ovat tuulivoimahankkeina suunnitteilla, mutta lisäksi ne on merkitty Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 tuulivoimatuotantoon soveltuviksi alueiksi.

Luontovaikutuksien osalta Keski-Suomen liitto huomauttaa Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 laadinnan yhteydessä toteutetusta Natura-arvioinnista. Natura-arvioinnin lieventämistoimenpiteenä toteutettiin vyöhyketarkastelu Natura-alueiden suojeluperustelajien (metsäpeura ja uhanalainen salassa pidettävä laji) perusteella herkistä alueista, joille tuulivoimarakentaminen ei sovellu tai soveltuu vain vähäisessä määrin ja tarkkaan suunnitellusti. Vyöhyketarkastelun perusteella Hallakallion tuulivoima-alue sijoittuu alueelle, jossa on erityisesti huomioitava yhteisvaikutukset.

Lisäksi Keski-Suomen liitto huomauttaa, että myös Keski-Suomen museo on kaavan osallinen. On syytä varmistaa, että museolta pyydetään lausunto ehdotusvaiheessa. Museo on hyvä mainita myös kaavaselostuksen luettelossa sivulla 109.

Keski-Suomen liitto ei muilta osin ota kantaa kaavan valmisteluvaiheen aineistoon.

Lausunnon on valmistellut aluekehitysasiantuntija Valtteri Paakki,
valtteri.paakki@keskisuomi.fi, 040 525 6059

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

